

סליחה טעות במטרה

השם החדש נכנס לתולדות היסטוריה ישראלית-ערבי — אבוזעבל. בניגוד לשמות אחרים — שנשכחו וישכחו — עתיד שם זה להוות נקודת ציון סמלית בתולדות המלחמה, כשם שהיו דירי'אסין או כראמה. מטבעם של שמות כאלה הוא, שבלי כל קשר למה שאירע בהם באמת — הם הופכים ברבות הימים לסימאומה. כך עתיד השם אבוזעבל, שמו של מיפעל ה' מתכת ליד עיירת הפועלים המצרית, במרחק 25 ק"מ מקהיר, שהפוצץ השבוע בטעות על-ידי מטוסי חיל-האוויר וכ-70 פועלים נהרגו בו — להפוך עבור המצרים שם מאגי, ללא כל התייחסות למה שאירע שם. מהי בעצם אבוזעבל?

ב-1955 נערך במצרים סקר על תוצאות המתכת המקומית. הסתבר אז שמצרים צרכת מדי שנה כ-350 אלף טון ברזל למטרות שונות, כמו צינורות, מסיברזל ומיש' טחים. כשני שלישי מכמות זו יבאה מצרים בעבר מארצות-חוץ. אולם כאשר הסתבר, כי עיקר לרגל הקמת הסכר הגבוה באסואן, כי תצרכת הברזל של מצרים עשויה לעלות, הוחלט על הקמתם של שני מיפעלי ברזל גדולים, שייצרו ברזל מחומרי-גלם מקומי.

לצורך זה תוכננה תישלובת מתכות ענקית בחלואן. עד להקמתה של תישלובת זו הוטל הייצור בעיקר על המיפעל הקטן ב-אבוזעבל.

לשם כך הורחב המיפעל באבוזעבל בעזרתה של חברת דימאג' הגרמנית. כך הפך מיפעל המתכת באבוזעבל למיפעל האב של המיפעל הגדול ביותר בחלואן. למעלה מ-2000 פועל עובדים במיפעל אבוזעבל בשלוש משמרות, מייצרים שם כשליש מתפוקת הברזל העצמאית של מצרים.

★ ★ ★

מיפעל אבוזעבל נמצא במרחק של כשלושה קילומטרים מזרחית למחנה ה' צבא הגרול באל-חנאק, שהופצץ בעבר על-ידי מטוסי חיל-האוויר ושהופצץ ב'רומנית

המיפעל שהופצץ באבו-זעבל

כך נראה איזור מיפעל המתכת באבוזעבל אחרי שהופצץ בטעות

ע"י מטוסי חיל-האוויר: בניין בן שתי קומות שגגו קרס ואוטובוס שנפגע בהפצצה. בפעם הראשונה התירו המצרים לעיתונאים זרים לצלם את תוצאות ההפצצה הישראלית — לצורכי תעמולה כמובן.

ביום החמישי האחרון, יחד עם הפצצת ה' טעות על אבוזעבל.

לדברי המצרים והכתבים הזרים במצרים, הופצצו שתי המטרות על-ידי זוג פאנטומים שהתקרבו בטיסה נמוכה. בעזרת שבאבוזעבל היו כל הקורבנות פועלים אורחים, הרי ל' דברי הכתב הצרפתי אריק רולו, נהרגו ב' אותו זמן בהפצצה על המחנה באל-חנאק ל' מעלה מ-80 חיילים מצרים.

בישראל נודע דבר הטעות בהפצצה רק אחרי שהמצרים הודיעו על כך, כארבע שעות אחרי ההפצצה. מאחר שהפצצת מרכזי חרושת אינה נכללת במטרות המדיניות-צב' איות של ישראל, הרי מרגע שהובררה ז' טעות, נעשה הכל כדי לשכך את התגובות החריפות שהיו צפויות. בהודעות הישרא' ליות הרשמיות נשמעה מעין התנצלות פומ' בית על הטעות.

טעות מעין זו עלולה להתרחש בכל מל' חמה, ביחוד בשטח כמו הדלתה של הנילוס, שהוא כולו מישורי וחרוש בתעלות מים ר' שדות, הדומים זה לזה דמיון מוחלט ומק' שים על הזיהוי, אין לשכוח גם שהפצצות בעומקה של מצרים נעשות בתנאי מלחמה. אולם בנושאים כמו זה אין כל מקום ל' הגיון. התגובה הריגשית היא הקובעת. נאצר ידע לנצל אותה עד הסוף. במסע תעמולה ענקי-מימדים, ניסה נאצר להפוך את התקרית באבוזעבל לנקודת-זינוק למיתקפה תעמול' הית אנטי-ישראלית.

בניגוד גמור לעובדות הצטיירה מצרים השבוע בעיני העולם כמדינה שלחה וחסרת-מגן, הנתונה להפצצות אכזריות מצד ישר' אל. שום טיעון הגיוני לא היה בכוחו לתקן תמונה זו. כך, למשל, טענו המצרים כי ה' מטוסים הישראליים הטילו בשטח המיפעל ארבע פצצות נפאלים, שגרמו לכחיות ל' מאות פועלים. העובדה היא שלא הוטלה ב' שטח המיפעל אף לא פצצת נפאלים אחת. לרוע המזל פגעה כנראה אחת הפצצות בכור הפתוח הגדול של המיפעל, שפלט לכל עבר להבות של ברזל מותך, ממנו נכו הפועלים. כך הצילה הפצצת-טעות אחת את נאצר מתבוסה בעיני דעת-הקהל העולמית, סייעה לו להפוך שוב את הישגיה הצבאיים של ישראל עד להפצצת-הטעות, לניצחון מדי' ני ותעמולתי.

הפגנה בקהיר

למחרת ההפצצה על אבוזעבל נערכה בקהיר הפגנה המונית מאורגנת לאות תמיכה בנאצר. בהפגנה השתת' 19 עובדי מיפעלים. הכרזות בתמונה אומרות: "פועלי חילואן לטקטי: נעמוד צד בצד עם פועלי אבוזעבל!" "החברה המצרית לברזל: גיבורים! בני-חורין! — מחר! מחר!"

ההפצצה

שבוצעה על מחנה של הצבא המצרי הנמצא בלב מצרים. פטריות העשן והאבק שיוצרות הפצצות הכבדות, מסכות את כל המחנה.